

Foto basisschool

Kerstrapport/ midtermreview

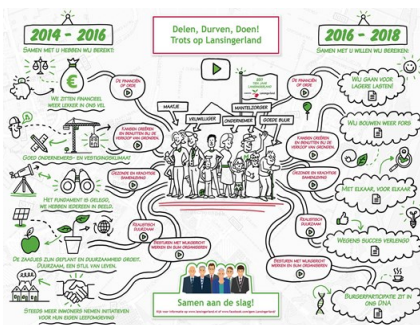
Voorzitter, gezien de buitentemperaturen zal het u verrassen, maar bij de voorbereiding van dit debat moest ik terugdenken aan het kerstrapport van vroeger. Op de basisschool kregen we dat met de kerstvakantie, met een soort tussenstand en verwachting t.a.v. het eindrapport. Soms was dat een waarschuwing, soms een aanmoediging.

Met de taal van nu en in de context van deze zaal heet het een midterm review. Deze Statenperiode is net over de helft. Tijd om stil te staan bij wat is bereikt, maar ook wat de opgaven zijn.

Verantwoording is meer dan cijfers

https://www.lansingerland.nl/politiek-en-bestuur/midterm-review_44517/

Een rapport vraagt om inzicht in prestaties. In de commissie BEM en net bij de Jaarrekening hebben we daar over gesproken. Dat zal bij dit agendapunt niet anders zijn. Het plaatje betreft een midtermreview van de gemeente Lansingerland. Achter de tekeningen kun je doorklikken op documenten en filmpjes. Het is misschien wat blijmoediger dan we hier in deze Staten gewend zijn, maar het is overzichtelijk en inzichtelijk.

De gedeputeerde heeft in de subcommissie voor de Jaarrekening al goede voorbeelden van een doelenboom laten zien. Dat kan ons helpen. Want inzicht is nodig om tot een gesprek te komen. Verantwoording afleggen wordt vaak geassocieerd met cijfers. Maar het gaat in essentie om vertrouwen. Heeft degene die de middelen beschikbaar stelt, het vertrouwen dat zijn/ haar geld op de juiste manier wordt besteed? Dat gaat lang niet altijd om de cijfers, veel meer of er een juist beeld wordt gegeven, of er openheid is, het gesprek aan wordt gegaan – ook al lukt niet altijd wat is afgesproken/ ben je het niet altijd met elkaar eens. En het gesprek aangaan, dat betreft dan ook waar de gesprekspartner behoefte aan heeft.

Lage lasten en instellingen

De financiële cijfers zien er in ieder geval goed uit. Voor 2017 en daarna. Wij prijzen ons *als* VVD gelukkig dat we hier in deze provincie sinds 2009 de motorrijtuigenbelasting niet hebben verhoogd, ook niet met inflatie. En daarmee inwoners dus ruimte laten om in hun portemonnee zelf te bepalen waar ze wat aan uitgeven.

Dat brengt mij ook bij de subsidie aan een aantal instellingen. Die hebben we enkele jaren ook niet met inflatiecorrectie verhoogd. Voor de VVD is dat niet in eerste instantie een probleem van de instellingen, maar van ons als Provincie omdat onze koopkracht daalt. We kunnen minder met het budget dan we in het begin van deze periode, bij het opstellen van beleidskaders, hebben gedacht. Wij moeten dan ook eerst kiezen of wij minder willen omdat we ook andere onderwerpen belangrijk vinden of toch bijplussen op ons budget. Maar voorzitter, een van de dingen die ik op die basisschool heb geleerd, is rekenen en ik zie een meerderheid die wil bijplussen. Dat is helder. Wel willen wij dan het onderzoek van GS naar de financiële positie van de instellingen, om helder te hebben wat en dat er niet meer aan de hand is. Want de loon- en prijsstijgingen in de afgelopen jaren waren niet enorm en als ik dan hoor dat instellingen met een tekort van 4 ton vrolijk aan de slag gaan in de hoop dat PS bijstort, dat is niet wat ons vertrouwen schenkt.

Maar als we de gesubsidieerde instellingen zonder discussie tegemoet komen, dan wil mijn fractie ook iets met de brandbrief van Natuurmonumenten die wij allemaal vrijdag ontvingen. Daarover dienen we samen met CU, PvdA, GL, D66, CDA, SGP en 50+ een motie in.

Verbonden partijen

Sprekend over partijen waarmee we een relatie hebben: het is ook nodig om relaties af en toe weer tegen het licht te houden. De positie van de provinciale overheid in de samenleving is veranderd. Dat kan ook gevolgen hebben voor de zogenaamde verbonden partijen; instellingen waarmee de provincie een wat intiemere verhouding heeft. Wellicht dat vroeger afspraken zijn gemaakt/ tradities zijn ontstaan die nu niet meer passen bij de huidige verhoudingen. Ik noem als voorbeelden:

1. lidmaatschappen van besturen/ RvT's van leden van GS terwijl we nu 'losser' tegenover organisaties staan.
2. subsidies aan organisaties die voorheen uitvoerder van beleid waren, maar nu ook actie voeren tegen provinciaal beleid. Is dan nog transparant waar we als provincie staan?

Op welke termijn kunnen we de ooit aangekondigde nota verbonden partijen tegemoet zien met een reflectie op de actualiteit van ontstane verhoudingen?

Bereikt

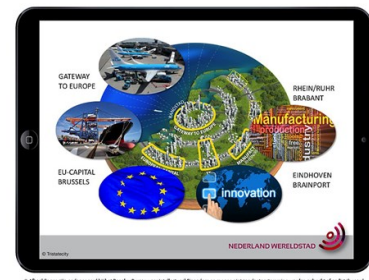
Een aantal punten dat in de afgelopen twee jaar is gerealiseerd en waar de VVD trots op is:

- Thematische Structuurvisie Kantoren
- aanleg tram Uithof verloopt voorspoedig
- met het Rijk in gesprek over bereikbaarheid Utrecht Oost/ USP
- Vaststelling Actieplan Sociale Veiligheid OV
- bouw Prinses Maximacentrum is van start gegaan
- financiering kamp Amersfoort is rond

Voor de komende twee jaar is er echter wel een aantal aandachtspunten, vraagstukken voor de komende jaren, maatschappelijke doelen, waar wij extra op willen sturen. Het gaat de VVD er daarbij om dat mensen merken dat het beter gaat; niet alleen in de statistiek, maar ook in hun eigen leven!

Infrastructuur en voorzieningen

Vorig jaar heb ik al gewezen in wat voor een geweldig gebied en economie we leven, met voorzieningen en partners in de nabijheid. Dat helpt ons om banen hier te houden en binnen te halen. Dat blijft essentieel en de internationale concurrentie is moordend. Dat vraagt om groter denken.

Maar ook om samen te werken tussen provincies, en tussen gemeenten en dan ook over provinciegrenzen heen. Maak dat, zoals het coalitieakkoord aangeeft, tot een van de kernkwaliteiten van Utrecht en vent dat uit. We horen nog te vaak in Den Haag dat de provincie Utrecht nog onvoldoende zichtbaar is, zeker voor wat er hier allemaal gebeurt.

Daarbij hoort ook onze gemeenschappelijke inzet om weer nr.1 op de Regionale Competitiveness Index (RCI) (en niet alleen statistisch vanwege de Brexit) te worden. Bij memo van 10 maart jl heeft gedeputeerde Van den Berg een bijeenkomst aangekondigd over een analyse van de score en hoe we weer 1 kunnen worden, uitwerking van M52 uit alweer 2015 (Kadernota).

Die bijeenkomst zou rond de zomer worden gehouden. Nu heeft 'rondom' een voorkant en een achterkant – maar wanneer is die bijeenkomst?

Banen houden en binnen halen is 1 ding. Ze moeten dan ook wel bereikbaar zijn. We moeten uitkijken dat dit niet het beeld van de provincie wordt: ziet er pittoresk uit, maar is moeilijk begaanbaar en als je aan de overkant komt, wacht je een hek.

Inzetten op Smart Mobility, waarvoor in de Kadernota geld wordt uitgetrokken.

Maar ook knelpunten op de provinciale wegen oplossen N201/ Loenerslootsebrug (het grootste provinciale verkeersknelpunt; goed dat daar nu een groot, gebiedsgericht onderzoek naar wordt gestart n.a.v. M44 bij de behandeling van de Kadernota 2015) en N233 / Rijnbrug. Het gaat er om de reistijden binnen de provincie en naar ons achterland te verkleinen, met de vervoersmiddelen die mensen zelf kiezen. Want ook in hun vrije tijd willen mensen zich verplaatsen.

Opleiden tot banen

De VVD wil ook dat banen voor mensen bereikbaar zijn omdat ze een goede opleiding hebben gehad. In de Kadernota staan hiervoor middelen opgenomen. Idem voor versterking van het toerisme (en anders dan een partij in Utrecht wil, is voor de VVD iedereen welkom). Dat biedt kansen. Tegelijkertijd: we hebben het hier over een serieus maatschappelijk en economisch vraagstuk waar in de begroting straks nog wel wat meer aandacht aan mag worden gegeven.

Ik noem 4 onderwerpen.

1. We zien ontwikkelingen in het onderwijs dat het steeds meer in de praktijk wordt vorm gegeven. Gelukkig! Maar daar wordt tegen regels opgelopen en GS kunnen een rol spelen richting Den Haag.
2. Inzet van de EBU richting MKB. Hier is al eerder over gesproken, maar we zien nog de noodzakelijkheid.
3. Onze eigen inkoop. We doen al veel op het gebied van inkoop/ aanbestedingen (Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014). Maar het is goed om in 2018, 4 jaar na dato, te kijken of we inmiddels niet nog meer kunnen doen om bij te dragen aan onze eigen ambities (bereikbaarheid, banen, energietransitie, innovaties) bij aanbestedingen en inkoop en daarmee ook de relatie met onderwijs en arbeidsmarkt kunnen verstevigen.
4. Ruimtelijke ontwikkeling. De VVD daagt GS uit om bij de begroting 2018 met plannen te komen om samen met het bedrijfsleven aan de westkant van de provincie een vergelijkbare ontwikkeling als USP te starten; bijvoorbeeld op/ rond Lage Weide m.b.t. logistiek en maakindustrie.

Wonen

Redden we het met de aantrekkende woningmarkt met 80% binnenstedelijk bouwen? Dat moet het uitgangspunt blijven, maar moeten we niet de 20% buiten binnenstedelijk (coalitieakkoord) in de tijd naar voren halen? De markt is er rijp voor. Mensen snakken om te verhuizen of op zichzelf te gaan wonen.

Veiligheid

De laatste maanden is er (terecht) meer publieke aandacht voor ondermijning, vermenging van onderwereld (georganiseerde misdaad) in de bovenwereld – de gewone samenleving waar mensen zich aan de regels houden, hard werken en belasting betalen. Het is de aantasting van onze rechtstaat. Naast terreur is dit een van de belangrijkste thema's waar mensen zich zorgen om maken. Het is gemeente- en provinciegrensoverschrijdend.

In Gelderland is in mei 2017 een motie (CDA, VVD, D66 en PvdA) aangenomen voor verkenning naar een provinciaal Veiligheidscentrum tegen Ondermijnende Criminaliteit (VtOC) in aanvulling op wat er al is. Wat zou PS hier nog extra kunnen doen en kunnen we daarbij aansluiten bij bijvoorbeeld Gelderland?

En kan in de aanpak winkelleegstand ook het bestrijden van concurrentievervalsing door witwassen worden opgepakt?

Arthur Kocken

fractievoorzitter VVD Statenfractie Utrecht